

Naročnina

naša letno 30 Din, polletne 15 Din,
— za inozemstvo letne 60 Din.

Posamezna številka 1 Din

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani; cela stran 600
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15%, dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

IV. LETO

Murska Sobota, 21. Julija 1935.

ŠTEV. 29

Ko klasje pada...

Žetev... Z njo se konča razdobje težkega dela, skrbi, nad in pričakovanja. Vonj zrelega klasja, ki pada pod srpom ali koso, snopje, ki je zloženo v križih po strnišču, so bili nekoč obnova kmečkega blagostanja. Žetev je praznik zrelega žita, nada in zavest bodočnosti družine. In še je tako pri nas pa tudi drugod. Prastara je pesem sikajoče kose in srpa v zrelem žitu, pod katero se rušijo redovi zlatega bogastva. A ta slika je danes žalosten dokaz naše slabosti in zaostalosti in vzrok naše težke borbe, vedno manj uspešnih naporov, da bi nam bila žetev to kar nam je bila nekoč: blagostanje in miren pogled v bodočnost. Slika se je spremenila. V svetu, na večjem delu kontinenta, ukinjena je tisočletna tradicija: zemlja naj bo last onega, ki jo obdeluje in on naj tudi od nje živi. Ogromne površine, tisoče in tisoče hektarov orjejo in preoravajo traktorji, sejejo stroji, žanjejo in kosijo motorji — ne za prehrano, ne za dnevne potrebe, temveč za trgovino. Brezobzirna špekulacija z žitom je privedla do tega, da se presežki požgejo in uničijo, med tem ko milijoni gladujejo, z namenom, da se cena zrnja obdrži na gotovi višini.

Naš plug je v borbi z traktorjem, delovna roka sejalca napram sejalnemu stroju, srp in kosa napram motorju. Muka in znoj cele družine z največjimi napori ne doseže ono kar napravijo stroji. Tam štednja v poslu in racionalnost, v stroških in sredstvih. Uspeh: bogata žetev ob majhnem delu napram siromašnem pobiranju plodov po ogromnem trudu.

Danes je to karakteristika našega kmečkega dela, rezultat žetve našega kmeta. Industrijalizirano kmetijstvo danes narekuje našem trpinu koliko dni lahko živi od svoje žetve, koliko obveznosti bo lahko izpolnil, za koliko se bo ponovno zadolžil in s kako muko bo prenašal negotovost bodočih dni. Polne zaloge žita v Severni Ameriki, Kanadi, Avstraliji in Argentini čakajo, da zasipajo svetska tržišča s svojim blagom, da bi se rešili bogate žetve. Naš kmet pa komaj čaka,

da izlušči vlažno zrnje, da ga proda in kupi kar mu je najbolj potrebno. A cene žitu so vsako leto nižje in vedno bolj se utrjuje našemu kmetu zavest, da se ves njegov trud, ki ga polaga v svoje delo, ne izplača. Kljub temu pa je še vedno zvest svoji zemlji v tihem upanju, da bo njegovo delo blagoslovljeno kot je bilo nekoč.

Ta težek položaj bi vsaj nekaj olajšalo združništvo, a na žalost je pri našem kmetu premalo

razumevanja za to samoobrambo. Ne bi pa smela imeti pokrajinskega značaja, marveč bi morala združiti vse kmetovalce naše države v močno ekonomsko organizacijo.

Tako pa stoji danes naš kmet sredi pokošenega polja, ob zloženih križih in gleda bogastvo ob težkih mislih in trpkem vprašanju: ali je tudi letošnja žetev zahtevala le njegov trud in znoj in mu odrekla plodov, do katerih ima sveto pravico...

POLITIKA

Vlada je zelo omejila svoj pooblastilni predlog ter zahteva sedaj pooblastilo samo za tiskovni, volilni in društveni ter zborovalni zakon. Tudi bo obnovljen nekdanji zakonodajni odbor.

Vodstvo Hrvatske seljačke stranke je odredilo svojim pristašem, da smejo prirejati samo zaupne sestanke, javne shode pa samo z dovoljenjem vodstva.

Naš Bled je bil zopet pozorišče zelo važnih mednarodnopolitičnih dogodkov. Grški vojni minister in podpredsednik grške vlade general Kondilis se je sestel z našim zunanjim ministrom in preds. vlade Stojadinovićem, s katerim sta imela važne razgovore, ki bodo odločujoči za nadaljno politiko Balkanske zveze.

Trgovinski minister Vrbanč je napovedal ob priliki proračunske debate, da se pripravljata zakona o bankah in o samoupravnih branilnicah.

Nj. Vis. knez namestnik Pavle se je v Sinaju sestel z romunskim kraljem. Snov razgovora je bila: predviden povratak Habsburžanov v Avstrijo, podonavski pakt in obnova monarhije v Grčiji.

Zaradi prekoračenja svojega delokroga je bila razpuščena socialistična prosvetna zveza „Svoboda“ z vsemi svojimi podružnicami, katerih je 38 z okrog 2000 organiziranimi člani.

Konferenca Male antante, ki je bila valed Jevtičevega padca odgodena, se bo vršila 15. avgusta v Beogradu.

S posebno papeško bulo bo naposled urejena razmejitev jugoslovenskih škofij in ukinjena podrejenost inozemskim cerkvenim oblastem.

Na Češkoslovaškem pripravlja vlada uredbo v uvedbi 40 urnega delovnega tedna.

Abesinija je že začela s splošno mobilizacijo, kateri so se odzvali vsi

moški. Taborišče za ujetnike Abesinija ne bo gradila, ker abesinska vojska ne bo delala ujetnikov. Italijanska vojska bo morala prekoračiti najprej par sto kilometrov dolgo puščavo Demakali, potem bo prišla šele do gorovja, kjer bo morala voditi proti Abesiniji težko in nevarno vojno.

Avstrijskega kancelarja Schuschnigga je doletela težka avtomobilska nesreča, pri kateri je izgubil svojo ženo, medtem ko je on sam, kakor tudi njegov 9 letni sinček le na čudežen način ušel smrti. Kljub temu, da je Schuschnigg dobil le lažje poškodbe, je prevzel posle zveznega kancelarja knez Starhenberg. Nesrečni ženi so pripravili krasen pogreb. Pokopana je bila na državne stroške.

Francoski državni praznik je potekel v popolnem miru in redu kljub temu, da so hoteli ta dan francoski fašisti „Ognjeni križ“ pokazati svojo moč in zavzeti državno oblast. Na te grožnje je vlada pripravila v Parizu 100 000 vojakov.

Novi finančni zakon predvideva ustanovitev posebnega ministrstva za pošto, brzojav in telefon, ki so sedaj spadali v resor ministrstva prometa. Ministrstvo bo pričelo poslovati 1. septembra.

V Romuniji se baje pripravljala sprememba vlade. Novo koncentracijsko vlado naj bi sestavil sedanji zunanji minister Titulesco.

Nemška vlada je baje pripravljena, da se z Francijo neposredno pogaja o oborožitvi na morju in o vshodnem in srednjeevropskem paktu.

Italijanski ministrski predsednik Mussolini namerava v kratkem osebno odpotovati v Afriko in posetiti obe koloniji. Takoj po njegovem posetu naj bi sledila vojna napoved Abesiniji.

Na Irskem so izbruhnili nemiri. Angleška vlada pošilja vedno nove

polke na upornike, ki z orožjem v rokah napadajo vojake in orožnike. Središče upora je v Belfastu.

Med Korejo in Japonsko bodo zgradili predor, ki bo 150 km dolg. Stroški so določeni na 1500 milijonov jenov in delati bodo 10 let.

Ruska vlada bo dala zgraditi šestnajst letal tipa „Maksim Gorki“. Za ta letala so zbrali delavci 68 milijonov rubljev.

Na stotine neaktivnih angleških častnikov, med njimi mnogo letalcev, je prijavilo svoj vstop v abesinsko vojsko.

Nad 30 000 dobrovoljcev, med njimi 800 častnikov, se je organiziralo z namenom, da gredo v Afriko pomagat Italjanom v vojni proti Abesiniji. Prijavilo se je tudi 420 žensk, ki se jim bodo pridružile kot kuharice in bolničarke.

Regulacija Mure.

Mnogokrat smo že na tem mestu pisali o žalostnih razmerah kmetovalcev ob obrežjih Mure, ki jim ob vsaki povodnji trga kos za kosom njihovega zemljišča. To stanje ni od včeraj! Vsa zadnja leta že besni Mura preko rodovitnih polj in travnikov, povzroča ogromne škode na posevkih in zemlji, a vsak poziv merodajnim krogom, da bi se to že slednjič preprečilo, je do sedaj našel le gluha ušesa. Kmet je napram besnečemu elementu brez moči in srce se mu trga ko mora gledati, kako umazano valovje neusmiljeno trga njegovo lastnino. Kako dolgo še? Dokler mu odplavi zadnji ped zemlje in se mu zalije voda prav do hišnega praga? Če so se našle za druge naprave investicije o čigar nujnosti dvomimo, se bi morale najti prvenstveno za naše najbolj ogrožene kraje. Pa tudi naše brezposelno sezonsko delavstvo, ki bi našlo pri regulacijskih delih svoj zaslužek, zahteva tako rešitev.

Še na nekaj bi opozorili! Radi minimalnega padca, voda le počasi odteka iz poplavljenega ozemlja. V stranskih rokavih Mure pa se izpreminja v blato. Tako so nastali med Radgono in Ljutomerom in to na prekmurski strani cela močvirja v katerih se je naselil komar, ki širi malarijo. Zastajajoče vode je treba na vsak način odpraviti, kar se pa lahko izvede le s temeljito in prepotrebno regulacijo Mure. Vsako odlašanje je povečanje regulacijskih stroškov in atentat na imetje in zdravje našega kmeta ob Muri.

Vprašanje kmetijskih dolgov.

Na zadnji seji finančnega odbora je kmetijski minister Stankovič omenil tudi sledeče: Kljub temu, da je proračun majhen, bo vlada skušala rešiti vsa ona vprašanja, za katerih rešitev niso potrebna sredstva. Edini problem je vprašanje cen kmetijskih pridelkov in vprašanje njihove prodaje. Vlada je določila ceno žitu ta koj v začetku letošnjega leta. Izgleda, da naš izvoz v letošnjem letu ni slabši kot lanskoletni. Pri vsem tem pa moramo vpoštevati, da je cena žita v primeri z lanskoletno ceno nižja. Tako je bila lanskega leta v tem času cena 100 kg pšenice 90-100 Din na svetovnem trgu, medtem ko je sedaj 70 Din. Kraljevska vlada je odredila ceno za žito v mesecu juliju 126 Din za 100 kg, skušala bo pa doseči, da bo cena še narasla in dosegla vsoto 140 Din za 100 kg.

Vprašanje kmetijskih dolgov je delno rešeno s posebno zakonodajo in s temi uredbami bo kmet na eni strani dobil na drugi strani pa izgubil. V glavnem bo kmet izgubil kredit. Vprašanje kmetijskih dolgov bo kraljevska vlada zasledovala z največjo pozornostjo, da pride do koristne rešitve.

Koncert trboveljskih slavčkov.

V soboto, dne 3. avgusta ob 8. uri zvečer bodo v dvorani Sokolskega doma v Murški Soboti nastopili trboveljski slavčki. Ta mladinski zbor, na katerega smo lahko vsi ponosni in ki je odnesel največja priznanja znamenitih glasbenikov na Dunaju, v Pragi, Brnu, Beogradu in drugod, bo nastopil s skladbami naših domačih priznanih skladateljev. Cena sedežev je 12, 10, 8, in 5 Din, stojišča 3 Din. Predprodaja vstopnic je v trgovini g. Hahna.

V nedeljo, 4. avgusta ob 11. uri dopoldne se vrši matineja za deco. Vstopnina 1 Din. Čisti dobiček je namenjen za revno rudarsko deco mladinskega zbora.

Nastop mladih pevcev iz Trbovelj, ki uživajo svetovni sloves, ni le

kulturni dogodek za naš kraj, temveč za vso Prekmurje. Uverjeni smo, da bo predvsem prebivalstvo Murske Sobotice in bližnje okolice znalo v polni meri upoštevati ta poset in da bo prisostvovalo koncertu polnoštevilo. Naša navzočnost pri njih pesmi naj bo skromna zahvala njim, ki so ime našega naroda ponesli v tujino. Delavska mladina naših revirjev pa naj čuti v naši sredini vso ljubezen in prekmursko gostoljubnost, da se bodo vedno radi spominjali trenutkov, ki so jih preživeli med nami.

Suša.

Kar je prizanesla slana pred meseci, leži sedaj požgano na naših njivah. Že tedne in tedne ni bilo pravega dežja in vsi pridelki hirajo v neznosni vročini. Posebno je prizadet krompir in koruza, ki je skoro popolnoma uničena in je le malo upanja, da bi se tudi ob takojšnjem dežju vsaj malo popravila. Nadloga za nadlogo pada na našega kmeta, ki s strahom zre v bližnje dneve, ki mu bodo prinesli le pomanjkanje in bedo.

Pa tudi rž in pšenica, glavni pridelki našega kmetovalca, je glede na rodovitnost za dobro tretjino manjši od lanskega. To se pozna posebno pri rži, ki je bila najbolj prizadeta po slani. Nekoliko boljše kaže pšenica.

Pomoč našemu težko prizadetemu kmetu je nujno potrebna, kar naj upoštevajo vsi merodajni činitelji.

Javna borza dela - ekspozitura v Murški Soboti.

Iščejo delo moški: 1154 polj. delavcev, 4 rudarji, 17 kovačev, 2 kleparja, 1 brusar, 8 stroj, ključ., 1 mehanikar, 1 elektrotehnik, 20 mizarjev, 8 kolarjev, 3 sodarji, 15 krojačev, 45 čevljarjev, 8 mlinarjev, 4 mesarji, 1 natak, 1 gradbeni tehnik, 30 zidarjev, 1 slikar, 2 dimnikarja, 14 tesarjev, 1 tiskar, 1 strojnik, 4 trg. pom., 74 težaki, skupaj moških: 1420, ženske: 82 polj. delavk, 21 služkinj, 1 kuharica, 1 uradnica, skupaj ženske 105 Vseh: 1525. Delo dobijo: 3 hlapci, 1 sobarica, 7 služkinj, 6 močnih delavcev za vinogradska dela in 1 ženska za gospodinjstvo.

in zaviti krog ogle. Vedel bi kje ga srečajo znani obrazi, kdo ga bo nagovoril ali se ozrl za njim z nasmeškom, ker vsak dan hiti s piskerčkom župe v rokah proti domu. Čudno, prej tega ni opazil. Zadnji dogodki, ki so ga vrgli s ceste, po kateri je brezbrizno hodil leta in leta, pa so se z vso ostrino zarežali v njega, ga napravili občutiljivega in mu presekali topost. Kakor sključen za naskok se je usidral v čas. Mogoče se bo že v prihodnjih dneh pognal naprej, v novo razdobje, ki bo njegovo, samo njegovo... Zaenkrat pa je še priklenjen na to cesto tja do gostilne, na lonček puhteče juhe, na ženo ki omedleva v bolečinah na slami... Pločevinasta posoda peče v prstih in v dlani. Urh preklada pisker iz roke v roko in hiti proti domu...

Skozi dvorišče mimo delavnice. Laci odlaga delo, ko se prikaže Urh.

DOMAČE VESTI

Murska Sobotica:

- Poklonitev spominske plošče.

V torek dne 9. julija 1935 je priredil tukajšnji športni klub Mura svojemu častnemu članu županu gospodu Hartner Ferdinandu skromno slavo, kjer se je v prisotnosti celokupnega odbora odkrila spominska plošča z napisom: „S. K. Mura misli vedno hvaležno na ustvaritelja tega kopališča župana gospoda Hartner Ferdinanda, ki je uresničil davne želje naše mladine.“ Nekako ob 18 uri se je zbral celokupni odbor pred bazenom tukajšnjega kopališča ter se postavil v red. Ko je kmalu nato prispel gospod župan Hartner, je v kratkih in jednatih besedah predsednik kluba gospod direktor Lipič pozdravil gospoda župana ter se mu v imenu kluba iskreno zahvalil za ves njegov veliki trud, ki ga je imel z gradnjo kopališča, poudarjajoč, da bo to kopališče služilo v prvi vrsti mladini, ki bo črpala krepitev svojega telesa in zdravja. Medtem je bila odkrita plošča, ki je bila pokrita z državno trobojnico. Ves ginjen se je gospod župan zahvalil za izkazano mu čast ter poudarjal, da ni pri gradnji imel nikoli sebičnih namenov ter na kako hvaležnost sploh ni računal. Pietetni akt kluba pa mu daje zavest, da je s pomočjo njegovih sodelavcev v kopališčnem odboru ustvaril nekaj kar bode v dobro vsega prebivalstva. Po slavnostnem aktu je ostal odbor športnega kluba Mura z županom gosp. Hartnerjem še nekaj časa v prijateljskem krogu, kjer so v napitnicah ponovno izrazili športniki zahvalo ustvaritelju prepotrebne kopališča, svojo hvaležnost. Da se bodo naši športniki posluževali kopališča, naj navedemo z kako vnemo in veseljem se istega poslužujejo, ko je ob splošni veselosti ob 22 uri skočil v bazen naš veliki navijač, čeprav že ima Abrahama zdavnaj za seboj.

- Premestitve. Po službeni potrebi sta premeščena Rode Karol iz Murske Sobotice k sreskemu sodišču v Maribor in Bolka Ernest k sreskemu sodišču v Celje. Z odhodom g. Bolke bo posebno prizadeto tuk. Sok. društvo pri katerem je sodeloval, kljub kratkemu času bivanja med nami, z največjo intenzivnostjo. Na novem službenem mestu želimo njemu, kakor tudi g. Rode-ju mnogo uspehov in zadovoljstva!

- Slehernik. Dramatski odsek Sokolskega društva Murska Sobotica je sklenil, da bo igro „Slehernik“ vpriporil še enkrat in to takoj začetkom meseca septembra 1935. To naj služi v vednost številnim interesentom, ki se tozadevno obračajo na Sokolsko društvo.

- Otvoritev kopališča. Pod tem naslovom je v zadnjem poročilu pomotoma izostalo ime g. geom. Pertota, ki je ob otvoritvi govoril v imenu Sokola in Narodne Odbrane. Njegov patrijotičen govor je takrat zapustil pri vseh navzočih najgloblji vtis.

- Staršem meščanskošolskih učencev! „Murska Krajina“ je v svoji številki z dne 31. marca poročala, da je bil pri določitvi okolišev meščanskih šol srez Murska Sobotica prideljen meščanski šoli v Dolnji Lendavi. To je bilo zelo neugodno, ker bi poset meščanske šole za učence iz našega sreza bil združen z velikimi stroški. Zato je bila takrat izražena želja, naj bi srez Murska Sobotica pripadal okolišu meščanske šole v Ljutomeru, ki ima z njim boljšo zvezo. To se je zdaj zgodilo: ministrstvo prosvete je z odlokom z dne 19. jun. št. Sn. 36788 odredilo, da se srez Murska Sobotica priključi okolišu meščanske šole v Ljutomeru. Zato ni treba učencem iz tega sreza napraviti posebne prošnje, ako hočejo posecati to meščansko šolo, kar znači prihranek Din 25.—. Stalno vpisovanje bo dne 1. in 2. septembra.

- Tatvine na kopališču. Komaj se je začela kopalna sezona v našem kopališču, že so se pojavili dolgo-prstneži, ki so si lastili tujo lastnino. Pritožbe kopalcev, posebno iz skupne kabine so se vrstile dan za dnevom. Kopališka uprava se je zato energično lotila dela, da pride tatovom na sled. Trud ni bil zaman. Posrečilo se jim je, da so izsledili komaj desetletnega fanta, ki si je prilastil denar, uro itd. V strahu je na to še izdal svoje pomagace in vsi so romali na občino, kjer so jim izpraševali vest. Svoja dejanja so skesano priznali. Najbolj žalostno pri tem pa je, da so med temi dolgoprstneži po večini še šoloobvezni

Jan M. Razpotje.

Bilo je poldne. Urh se je vračal iz bližnje gostilne. Ogrnjen v star oguljen plašč je stopal po cesti in iz roke v roko prekladal okajen in ob robovih oluščten piskerček, v katerem je nosil juho za bolano ženo. Veter se je neusmiljeno podil po ulicah. Uradniki in delavci so sključeni in mrki hiteli po cestah in preskakovali luže, ki so se nabrale od zadnjega dežja. V zraku je brnela pesem zvona, otožna in zategla in dala sivemu jesenskemu dnevu dušo in obraz. Urh je hitel mimo ljudi. Sklonjen nad posodo je vdihaval s polnimi pljuči toplo soparo ki je dražila želodec in meglila oči. Vsaki dan ob tem času prehodi to pot. In če bi hodil z zavezanimi očmi, bi vedel kje se konča odkrušen hodnik, kje se je treba izogniti štrlečemu žlebu, prestopiti cesto

Ve, zdaj je dvanajst. Kuhinja je temna. V mraku se dotipa Urh do krožnika. Ostanke včerajšnjih jedi se še drže na porcelanu. Z nohti jih odtrga. Cunjo pomaka v vodo in briše krožnik. Previdno vlija juho v njega. Obrizgano desnico potegne mimo ust, na to si jo obriše v hlačnico. Ko odlaga suknjo išče žlico. Na mizi še leži kot jo je pustil pri večerji. Sedaj je vse opravljeno. Korak za korakom previdno stopa proti vratom, da se ne bi zilila juha preko roba. Ko s komolcem previdno odpre vrata v sobo pa začuden obstane. Postelja je prazna. Blazine, odeja in pernica leže križem po ležišču. Žena? Izta mize vstaja pridružen stokanje. Urh postavi krožnik na mizo in stopi bližje. Na tleh leži žena. Vsa sključena se zama poskuša dvigniti. Krčevito se opriljema stola. Kakor od daleč prihaja njena prošnja:

„Urh pomagaj!“

Urh se sklanja in dviguje ženo. Težka je. Od bolezni izsesano telo mu mrtvo pada preko rok in sili na tla. Urh jo privleče do postelje. Gornji del telesa nagne preko roba, na to ji dvigne še noge in jo srečno spravi pod odejo. Bolnica težko diha. Sunkovito se ji prsa dviguje in upadajo. Prsti lovijo odejo in se krčevito stiskajo. Ne govori. Kakor se bi mučila s težkim bremenom, ki se ji je zvalilo na prsa vzdihuje in stoka. Urh ji pripravlja blazine. Prinesel je juho in ji hoče viliti tekočino v usta. Stara jih stiska. Preko nagnjene žlice curlja juha na prt in zapuša sive mokre madeže. Čuden strah objame Urha, za to pokliče Lacija. Dolgo strmita oba v blede lice žene in s strahom gledata na znojne kapljice, ki ji polzijo preko gub. In slednjič se odločita, da mora priti zdravnik. Laci je tekkel po njega. (Se bo nadaljevalo.)

otroci. Ob tem dejstvu si s strahom zastavljamo vprašanje: Kam plove današnja mladina? Kje so vzroki moralne pokvarjenosti, ki jih je že takoj zgodaj privedla na kriva pota?

— **Smrt.** Po dolgi mučni bolezni je v visoki starosti preminul g. Hauzer, dolgoletni odv. uradnik pri pok. dr. Vesniku. Preostalim naše sožalje. N. v m. p.

— **Zahvala.** Za naklonjenost, s katero je č. g. kanonik Slepcež omogočil dram. odseku Sokola vprizoriti misterij „Slehernik“, pred rim. kat. cerkvijo, se mu Sokolsko društvo Murska Sobotna najpristrajše zahvaljuje.

— **Novi nasadi.** Cesta proti kopalnici, ki je bila z velikimi žrtvami na novo urejena in ob straneh posajena z mladimi brezami, je danes brezdvoma eno najlepših sprehajališč kar jih imamo. Gotovim ljudem pa je bil nasad brez seveda v napotje in lotili so se mladih dreves in nekaterim polomili vrhove. Pobalinsko početje teh elementov je vsega obsojanja vredno in dobro bi bilo, če bi se jih moglo izslediti ter jim prisoditi kazni kakoršna zaslužijo za svoje vandalsko početje.

— **Nesreče.** Gregorc Matija, mali posestnik iz Bogojine, si je pri mazažu gonilnega jermena pri mlatilnici zlomil desno roko. — Pod voz je padel Kikec Franc iz Sv. Jurija in si pri tem zlomil levo nogo. — S kolesa je padel sin cestarja Raduha Martin iz Črensovec. Pri padcu je dobil težje notranje poškodbe. — Agrarni interesentki Kūhar Frančiški iz Kupčinci je padel težek drog na glavo s takšno silo, da ji je počila lobanja. — Po nepredvidnosti si je s samokresom prestrelil levo dlan Lipovec Franc iz Sp. Krapja. — Kleparskemu mojstru Verbnik Teodoru iz Ljutomera je padla pločevina na levo nogo, ter mu jo zlomila. — Pod naložen voz žita je padel Kotnjek Jožef iz Velike Polane. Zlomil si je levo roko. — Vsi ponesrečenci se zdravijo na kirurški oddelku tukajšnje bolnišnice.

— **Za čas sodnih počitnic** so uradne ure pri tuk. sodišču od 7 do 13.30. Sodne počitnice trajajo od 1. julija do 15. avgusta.

Gornja Lendava:

— **Regulacija potoka.** Cestni odbor je votiral občini iz bednostnega sklada 9.000 Din za reguliranje potoka, ki je bil dosedaj v neznosnem stanju in je kvaril kot tak lepoto kraja. Regulacija se je izvršila v dolžini 400 m. Pri delu je bilo zaposlenih 28 delavcev. Vsa dela so se vršila pod oblastnim nadzorstvom, g. ing. Moženskija in tehnika Srake. Potok je dobil sedaj trajno in lepo obliko. Na dnu ima širino 2 m, na vsakih 90 m so piloti ter položene fašine, ki onemogočujejo rušenje zemeljske plasti. Nasipi so radi trajnosti zasajeni z vrbami. Posebno lepo obliko je dobil z regulacijo „glavni trg“, kajti pri mostu sta se zgradili iz kamna 2 novi skarpni, ki sta na ta način povečali širino ceste in preprečili nadaljno udiranje zemlje na tem važnem križišču. Na eni izmed

škarj je lepa spominska plošča z napisom: „Zgrajeno 1935 iz bednostnega sklada dravske banovine“. Da je delo tako strokovnjaško in v obče zadovoljstvo izgotovljeno, gre velika zasluga g. Šeruga Mihaelu, gradbenemu palirju iz Gor. Lendave, ki je ves čas osebno vso delo nadzoroval in vodil. Iz tega mesta že sedaj prosimo cestni odbor, posebno pa g. ing. Moženskija, da izposluje tudi drugo leto sličen kredit, da se dokonča še ostala regul. potoka, zlasti, da se zgradi še škarpa do Húlove hiše, ki bi bila na tem mestu radi enotne oblike in samega terena nujno potrebna. Gornjelendavčani pa se cestnemu odboru, ki je na tak način dvignil lepoto našega kraja ter obenem omilil brezposelenost in storil s tem veliko socialno delo, tempotom najiskrejeje zahvaljujemo.

— **Društveni dom.** Akcija za zidavo te obmejne postojanke lepo uspeva. Izgotovljeno je 40.000 komadov opeke, ki se bo prve dni avgusta žgala. Tudi kamna je že nad 10 klastrov pripravljeno. Edino z gradbenim prostorom ni šlo tako, kot si ga je želel odbor. V slučaju, da bi veleposestvo prodalo po zaželjeni ceni v ta namen parcelirano njivo, bi v Gor. Lendavi nastala lepa nova ulica. Razen društvenega doma bi kupila 2 parceli tudi Kmečka posojilnica in tudi privatnih reflektantov je bilo dovolj. Sedaj pa se je ta nakup, ki je že sprva visel v oblakih, popolnoma razblinil, kajti veleposestvo njive ne prodaja. Odbor je primoran židati društveni dom na prvotno določenem mestu, to je za Baligačevim poslopjem. Je pač križ, da v G. Lendavi ni dobiti za cenen denar stavbišča za stavbo, ki bo last in ponos vseh Goričancev.

— **Ižakovci.** V sredo popoldne se je podal 12 letni sin tukajšnjega posestnika Kavaša, s sosedo k Muri, kamor je šla prat perilo. Med tem, ko je ženska opravljala svoje delo, pa se je fant slegel in skočil v vodo, ki je baš tam zelo globoka in precej deroča. Fant je izginil v valovih in se ni več prikazal na površino. V bližini se nahajajoči ribiči so takoj slutili nesrečo in začeli iskati fanta. Šele po dolgem času se jim je posrečilo, da so potegnili dečka iz vode. Bil pa je že mrtev in vsak poizkus, da bi ga oživel, je bil zaman. Nesreča pridnega fanta je zbudila povsod mnogo sočutja.

— **Otovc.** Pred dnevi je okrog polnoči začelo goreti gospodarsko poslopje pri posestniku Smodiš Aleksandru. V zgradbi je bilo mnogo sena, nekaj vozov, dva stroja in različno orodje. Povzročena škoda znaša okrog 20.000 Din. Z bliskovito naglico je zajel plamen vso poslopje in gotovo se bi razširil tudi na ostale zgradbe, če ne bi takoj prihiteli domači gasilci, ki so preprečili, da niso žrtev požara postali tudi bližnji sosedi. Kljub vsestranskemu poizvedovanju se še ni moglo dognati kako je nastal ogenj. Nesreča je izključena in da je bila na delu zločinska roka, je več kot gotovo.

— **Beltinci.** V nedeljo, dne 23. jun. je tuk. Sok. društvo proslavilo

svojo desetletnico v ožjem krogu za domače članstvo in prebivalstvo. Telovadne točke so bile prav posrečeno izbrane, temeljito naštudirane in učinkovito izvajane. Vse točke od dece do članstva so pokazale, da je društvo v Beltincih na pravi poti in da pravilno pojmuje sokolsko delo v telovadnici. Primeren nagovor je podal br. župni delegat in bodril članstvo tudi v bodoče za napredek sokolstva. Precej točk je dodal črensovski kvartet, pri katerem so pokazali precejšnjo izvežbanost, priporočali pa bi, da bi se v bodoče izvajali komadi, ki so za kvartet primerni in ljudstvu razumljive. Po akademiji je bila otvoritev letnega telovadišča, ki je najlepše podeželsko letno telovadišče v mariborski sok. župi. Z akademijo in s telovadiščem samim je Sokol v Beltincih pokazal kakšne uspehe rodi neutrudljivo sokolsko delo in mu k jubileju kakor tudi k neumornemu delu iskreno čestitamo! V.

Med tednom DOMA

Velik požar je na otoku Braču upepelil štiri kvadratne kilometre lepega gozda. Ogenj je nastal po nekih izletnikih, ki so si v gozdu kuhali večerjo.

Zaradi razdelitve zapuščine sta se stalno prepirala brat in sestra Milan in Jela Sabaš iz Rasinja. Te dni pa je sestra v prepiru zgrabila za velik kuhinjski nož in zabodla svojega brata.

V hipnem navalu blaznosti je posestnikova žena Marija Kalanova iz Gorenje vasi na Gorenjskem vrgla dva otroka v vodnjak, kjer sta utonila.

Prijubljen mladinski zbor iz Trbovelj bo 3. avgusta zvečer koncertiral v Murski Soboti. Na to že sedaj opozarjamo.

Avtomobilist inž. Oskar Hugo iz Zagreba je prevozil progo iz Ljubljane do Beograda v pičlih 10 urah.

Po sedmih mesecih je zopet deževalo na naših jadranskih otokih. Mnogo pridelkov je sicer od suše že tako poškodovanih, da jim ni več pomoči, kljub temu pa je dež koristil predvsem trti in sadju.

100.000 Din je zadel siromašen splitski pristaniški delavec v državni razredni loteriji.

V bjelovarski okolici je toča stolkla vse nasade in uničila 50 procentov žita.

Nevarno zločinsko tolpo, ki je imela nakradenega blaga v vrednosti ned 100.000 Din, so orožniki zajeli v okolici Kruševca.

Zelo lepo in toplo vreme na srbskem jugu je pospešilo, da so začeli v Djevdjeliji prodajati že prvo grozdje, po 6 Din kg.

15 letna deklica je namenoma zažgala gospodarsko poslopje Antona Kranjca v Št. Ilju pod Turjakom. Zgorrel pa je tudi hlev in škedenj.

Po 20 letih se je z družino vrnil iz Rusije Tadič Rade iz Leskovca. Leta 1915 je bil ujet na gališki fronti. Zadnja leta je preživel kot čevljar v Kijevu.

Anton Krajc in še nekaj drugih fantov so hoteli vtihotapiti iz Loške doline v Italijo 12 konj. Italjani so jih ujeli in jim v begu postrelili vse konje. Ker tudi našega stražnika niso hoteli ubogati, da bi obstali, je tudi ta streljal na bežeče tihotapce. Pri tem je bil Krajc smrtno ranjen.

Pri graditvi mostu čez Tamiš pri Srbobranu je plaz zasul 5 delavcev. Eden je bil na mestu mrtev, za ostale ranjence pa tudi ni upanja, da bi okrevali.

DRUGOD

7000 poljskih delavcev je prišlo v zadnjem tednu nazaj iz Francije na Poljsko. Mnogi od njih so delali v Franciji že več let.

V bližini otoka Sobo sta trčila dva japonska parnika. En parnik se je v par minutah potopil. Pri tem je utonilo 140 oseb.

Na 27 prekomornikov se je 30. junija v Newyorku vkrvalo 14.000 potnikov, da obiščejo Evropo.

Velik avtobus, ki je vlekel večje število voz, na katerih je bilo 250 gojencev salezijanskega zavoda v Turinu, je vozil tako nerodno, da so vsi vozovi zgrmeli v globel pod cesto. 6 otrok je bilo ubitih, 120 pa ranjenih.

V bližini Casablanke (Maroko) se je prevrnil avtobus ter začel goreti. Dvajset potnikov je pri tem našlo smrt.

Na Aragonski trg v španskem mestu Saragosi se je spustil te dni velik roj čebel. Vse je zbežalo v hiše. Šele gasilci z plinskimi maskami in rokavicami so pregnali nezaželjene goste.

Podzemeljsko bolnišnico, ki bo varna pred zračnimi napadi, nameravajo zgraditi v Pragi. To bo menda prva bolnišnica te vrste v Evropi.

Pred angleškim kraljem Jurijem se je vršila ogromna parada angleške vojne mornarice. Vseh ladij je bilo 157.

Pri popraviljanju ceste v bližini Katovic na Poljskem so trije delavci zadeli ob železno posodo, v kateri je bilo 15.000 zlatnikov.

V Libensku na zapadnem Poljskem, je izbruhnil ogenj, ki je vpepelil vso vas, tako da ni ostala niti ena hiša.

Neki delavec v mestu Baji na Madžarskem, si je poiskal zavetja pred opoldansko vročino v neki ledenici. Tam je zaspal in čez noč zmrznil.

Blagajnik neke banke v Oslu, je v hipni blaznosti pograbil veliko vsoto denarja, tekkel na cesto in jih razdeljeval med ljudi. Po dejanju se je vrgel pod kolesa nekega avtobusa. Ves razdeljen denar, 69.000 norveških kron, so ljudje vrnili banki.

Pri eksploziji v nekem nemškem rudniku pri Dortmundu, je v globini 640 m, deset delavcev našlo smrt.

Dansko potniško letalo, v katerem je bilo 15 oseb, se je zrušilo na zemljo. Šest oseb se je pri tem ubilo.

Avtobus z 20 osebami je v Belgiji zgrmel v prekop. Utonilo je 10 ljudi.

SOKOL

Sokoli v Sofiji.

Odkar obstoja bolgarska prestolnica, še ni doživela tako silne manifestacije slovanske misli, kakor te dni, ko so se v osrčju Bolgarije zbrali jugoslovenski, češki, ruski in poljski Sokoli ter bolgarski Junaki. Sam kralj Boris je otvoril vsesokolski izlet in 30.000 glav broječa sokolska armada je v silnem navdušenju pozdravljala kralja našega bratskega naroda. Na to je krenil sprevod po ulicah Sofije ob burnih ovacijah prestolniškega prebivalstva, mimo kralja, ki je iz svojega gradu, obkoljen od članov svoje vlade, motril slovanske sokolske polke.

Nepozabne manifestacije stotisoč glave množice, so ponovno dokazale svetu kako globoko je tudi v bolgarskem narodu vkoreninjena slovanska zavest. In velike zasluge ima pri tem naš Sokol, ki je prvič z 5000 glav broječo armado prestopil bolgarsko mejo ter zasejal seme lepše bodočnosti in bratskega sožitja na našem jugu.

Nogometna tekma.

V nedeljo, dne 21. t. m. odigra tukajšnji S. K. Mura prijateljsko nogometno tekmo z Radnički S. K. Sloboda iz Varaždina. Začetek tekme je ob 5. uri popoldne. Prijateljštvo sporta vlijudno vabljeni.

Mura : Lendava 5 : 2

Preteklo nedeljo je S. K. Mura bila v gosteh v Lendavi, kjer je odigrala prijateljsko nogometno tekmo z tamošnjim klubom, ob priliki otvoritve novega igrišča S. K. Lendava. Tekma je bila v znamenju premoči verziranější Mure, a je kljub temu nudila številnim posetnikom lep in zanimiv sport. Domače moštvo se je bojevalo požrtvovalno ter je predvedlo igro v pravem sportnem duhu, ki je dala slutiti o skorajšnji krepki besedi, ki jo bo mladi klub zahteval v prekmurskem sportu.

Tekmo je sodil dr. Brandl iz Čakovca dobro a z nekaterimi bistvenimi napakami v škodo obeh moštev.

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Izpolnjevanje davčnih knjižic.

Na ponovne pritožbe, ki so se javljale tudi na našem področju, je ministarstvo financ z odločbo z dne 20. junija 1935 br. 4488/III naročilo vsem davčnim upravam, da posvečajo pravilnemu izpolnjevanju davčnih knjižic pozornost. Davčne knjižice morajo vsebovati vse podatke računa dotičnega davkoplačevalca v davčni glavni knjigi. Radi tega so davčne uprave dolžne, da od davkoplačevalcev ob priliki plačevanja davkov, kadar jih v davčni upravi osebno plačujejo, zahtevajo davčno knjižico in jo spravijo v tekoče stanje, to je v soglasje z davčno glavno knjigo. Finančna di-

rekcija ima nalog, da vsak prestopnik tega naročila kaznuje.

Ker je ta odredba v interesu davkoplačevalcev, da imajo vedno točen pregled davčnih predpisov in davčnih plačil, opozarjamo članstvo o gornjem radi znanja.

Nova davčna določila.

V čl. 53 zakona o neposrednih davkih se črtajo vsi odstavki od 4. dalje. S tem razveljavljena tudi določba, da se odmerijo pridobitna na podlagi najemnine za stanovanje in lokal. Ena največjih zahtev vseh gospodarskih krogov bo s sprejetjem tega člena izpolnjena.

Koncem člena 59. zakona o neposrednih davkih se dodaja posebno poglavje, v katerem se pravi, da se neodvisno od redne pridobitine uvaja posebni davčni dodatek na skupni brutto promet, dosežen v poslovnem letu pred davčnim letom, če ta promet presega en milijon dinarjev, izvzemši samo izvoz v tujino.

Temu posebnemu dodatku podležejo vsa podjetja (industrijska, obrtniška, trgovska, rudarska), ki prodajajo blago tudi na drobno, bodisi neposredno, bodisi preko svojih prodajalnic, podružnic ali po tretjih osebah. Temu davčnemu dodatku so zavezana tudi podjetja, ki prodajajo raznovrstno blago (magacini, veleblagovnice). Ta dodatek odmerjajo davčne uprave na sedežu podjetja in od njega se ne smejo pobirati nobene samoupravne doklade. Ta dodatek znaša:

Od prvega polnega milijona dinarjev 0,3%, do 2 milijona 0,4%, do 3 milijona 0,5%, do 6 milijonov 0,6%, do 8 milijonov 0,7%, do 10 milijonov 0,8%, do 20 milijonov —% in od nadaljnje vsote nad 50 milijonov 1%. Ta dodatek se pobira že za leto 1935.

Kar velja za davčni dodatek na pridobitino, to velja tudi tudi za družbeni davek. Neodvisno od rednega družbenega davka se uvaja posebni davčni dodatek na skupni brutto promet, dosežen v poslovnem letu pred davčnim letom, če ta presega en milijon dinarjev, izvzemši samo izvoz v tujino. Tudi ta dodatek se pobira po isti lestvici kot dodatek na pridobitino.

Davčni odbori.

Po novih določilih postavlja polovico članov davčnega odbora (dva redna člana in dva namestnika) davčna oblast druge stopnje po svobodnem poudarku, a na prelog davčne oblasti prve stopnje. Drugo polovico volijo pristojne zbornice (obrtiška, trgovska, industrijska, lekarniška, odvetniška itd.) iz vrst davčnih zavezancev pridobitine in sicer vsaka po dva člana in po dva namestnika. Od teh izvoljenih članov pozove predsednik davčnega odbora vedno po dva člana, pri čemer mora paziti, da pozove člane one stroke, kateri pripada zavezanec, o čegar stvari se bo razpravljalo.

Na prodaj je hiša in gospodarstvo ko poslojpe ter cirka 2 orala zemlje po nizki ceni v Puconcih. — Poizve se pri MAČEK FRANC u v Predanovcih.

KMETIJSTVO

Šmarnica.

Po zakonu o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva je vsako sajenje samorodnic strogo prepovedano. Od starih nasadov smejo vinogradniki za lastno uporabo do nadaljnega obdržati še največ do 500 trsov samorodnic, vsi ostali trsi šmarnice, izabele in ostalih hibridov se pa morajo brez izjeme izkrciti.

V želji, da se bodo zdravlju škodljive samorodnice čim prej iz naših vinogradov odstranile in bodo vinogradniki tudi za lastno pijačo obskrbljeni z zdravo in dobro pijačo, bo banska uprava tudi letos v okvirju proračunskih možnosti podpirala zatiranje šmarnice na sledeče načine:

1) Dovoljevala bo za vsaka dva, letos izkrcena trsa samorodnic v izrazito vinorodnih legah po en cepljen trs plemenitih sort iz banovinskih trsnic, ki so: v Pekrah (p. Limbuš), v Kapeli (p. Slatina Radenci), v Dramljah, v Leskovcu (p. Krško), v Kostanjevici, v Draščih (p. Metlika), na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru ter na Kmetijski šoli na Grmu (p. Novo mesto).

V slučaju, da bi zaloge trsa v navedenih trsnicah ne zadostovale in če bodo še na razpolago denarna sredstva, se bo dal denarni prispevek za nabavo trsa od privatnih trsničarjev, ki imajo dovoljenje za trsničarstvo od banske uprave. Najvišji prispevek bo znašal Din 1.— po kosu.

Radi omejenih sredstev se bodo upoštevali le manjši vinogradniki v slabih gmočnih razmerah. Prošnjo je kolkovati z Din 5.— in jo predložiti občinski upravi skupno s potrdilom katere od navedenih banovinskih trsnic, da je prosllec trsje pri nji naročil. Občinska uprava poda na prošnji izjavo o gmočnem stanju prosilca in da li je položaj res izrazito vinoroden ter navede število trsov šmarnice, oziroma ostalih samorodnic, ki jih namerava vinogradnik zamenjati z zlahno trto. Tako opremljeno prošnje pošlje občina na pristojno sresko načelstvo, ki bo preko svojih kmetijskih referentov kontroliralo v prošnjah navedene podatke in prošnje odposlalo na Kraljevsko bansko upravo v Ljubljani.

2) V izjemnih slučajih se bo moglo upoštevati tudi prošnje iz nevinorodnih krajev, kjer se bo dodeljevalo samo za letos izkrceno šmarnico odgovarjajoče število sadnih drevesc in sicer največ eno drevesce za 30 izkrcenih trsov šmarnice.

Po 15. februarju 1936 dospele prošnje se ne bodo upoštevale.

Za vsak uspešno precepjen trs šmarnice v izrazito vinorodnih legah se bo dovoljevalo po Din 0,20 nagrade manjšim vinogradnikom, ki se nahajajo v slabih gmočnih razmerah. Prošnje je treba kolkovati z Din 5.— ter jih vložiti do 20. septembra 1935 preko občinske uprave in sreskega načelstva. Občina poda slično izjavo kot v slučaju pod 1), s to razliko, da navede število letos uspešno precepjenih trsov šmarnice, mesto števila trsov, ki jih je zamenjati z zlahno trto. Kontrolo izvede sresko načelstvo preko svojih kmetijskih referentov.

Ker je letos slana poškodovala zlasti v nižjih legah nahajočo se šmarnico, ki ne bo dala letos skoro nikakega pridelka, se še posebno priporoča vinogradnikom, da izkoristijo ugodnosti razglasa ter čimprej iz svojih vinogradov odstranijo zloglasne samorodnice.

V Zedinjenih državah pridelajo vsako sekundo 20 sodov surovega olja.

Silninalivi so na Kitajskem povzročili velikanske povodnji. Okrog 300.000 ljudi je brez strehe. Število utopljenec ali drugače pri poplavih smrtno ponesrečenih cenijo na 25.000.

GASILSTVO:

Gasilska slava.

Po odredbi Vatrogasnega saveza v Beogradu, se bo dne 21. julija vršila gasilska slava, pri vseh gasilskih četah v državi. Uprava gasilske župe sreza Murska Sobotica, je izdala vsem četam, glede proslave praznika, posebno okrožnico, ki naj jo čete blagovolijo v polnem obsegu vpoštevati.

Gasilske čete Murska Sobotica in bližnje okolice, bodo proslavile svojo slavo po sledečem razporedu:

Ob 7.30 uri zbor gasilcev pred gasilskim domom.

Ob 7.45 uri odhod z godbo k službi božji v rim. kat. cerkev. Po končanem cerkvenem opravilu, odhod k službi božji v evangeljsko cerkev. Nato obhod z godbo po mestu in povratek v mestni park, kjer bo kratek odmor.

Po odmoru predavanje o pomenu gasilske slave in gasilstva sploh, ki ga bo imel starešina župe, tovariš Benko Josip. Zgodovino gasilstva v kratkih obrisih bo podal župni tajnik, tovariš Čeh Franjo. Temu sledi zaključni govor starešine župe, na določenem mestu mimo hod in zaključek slave.

Lokalne oblasti, društva in vse prebivalstvo, se uljudno naproša, da blagovolijo prisostvovati slavi.

Da bi se omogočilo tozadevnim navodilam Vatrogasnega saveza ugoditi, se je za ta dan določila prostovoljna zbirka prispevkov za gasilstvo, ki se bo vršila na določen način po gotovih ženskih osebah.

Cenjeno občinstvo se naproša, da naj blagovolijo nabiralno akcijo izdatno podpirati in naj ne bo osebe, ki bi nabiralke odklonila, saj je gasilska organizacija tudi Vaša, v kateri so včlanjene osebe, ki so vsak trenutek pripravljene priskočiti bližnjemu na pomoč in tvegati pri tem celo svoje življenje in zdravje.

Pristop h gasilski četi. Gas. četa v M. Soboti je pozvala s svojo okrožnico št. 67 vse prebivalce v M. Soboti, da se vsi, ki imajo ljubezen do gasilstva in spoštujejo samarjansko delo, ki ga vršijo gasilci, prijavijo h gasilski četi kot člani. Da bi pa tukaj ne nastale eventuelna nesporazumljenja se sporoča, da četa zamore sprejeti le podporne člane ker za izvršujoče člane momentano četa nima na razpolago niti oblek niti drugega orodja. To v pojasnilo vsem, ki žele prijaviti svoj vstop kot člani podporniki k četi.

Legitimacije za člane. Uprava gas. čete v Murški Soboti sporoča vsem izvršujočim članom, ki so že predali svoje slike, da lahko dvignejo svoje legitimacije pri tajniku Čeh Franc u. Vsi oni člani, ki pa doslej svojih slik še niso predložili, naj jih čimprej predložijo, da se jim zamore izdati potrebne legitimacije.